

КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (БОЛЬШЕВИК) ЛАР ПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТ. ШАХАР КОМИТЕТЛАРИ
ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 150 (6577)
28
июль
1946 йил
ЯКШАНБА
БАҲОСИ
20 ТИЙИН

Бугун — ССР Иттифоқи Ҳарбий - Денгиз Флоти куни

Яшасин Совет Иттифоқининг қудратли Ҳарбий - Денгиз Флоти!



ССР Иттифоқи Қуrolли Кучлари Министрининг БУЙРУҒИ

1946 йил 28 июль

№ 31.

МОСКВА шаҳри.

Солдат, матрос, сержант ва старшина ўртоқлар! Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар! Бугун совет халқи ва унинг Қуrolли Кучлари ССР Иттифоқи Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини байрам қилмоқда ва Улуғ Ватан урушида Юртимиз олдидаги бурчини шараф билан бажарган ҳамда халқимизнинг муҳаббат ва ҳурматига сазовор бўлган совет ҳарбий денгизчиларини ҳурматламоқда.

Совет Иттифоқининг Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини байрам қилмоқда ва унинг Қуrolли Кучлари ССР Иттифоқи Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини байрам қилмоқда.

ССР ИТТИФОҚИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ МИНИСТРИ
СОВЕТ ИТТИФОҚИ ГЕНЕРАЛИССИМУСИ

И. СТАЛИН.

Ҳарбий - Денгиз Флоти куни

Бугун совет халқи ўзининг севишма Ҳарбий-Денгиз Флотининг шонли кунини байрам қилади. Ҳарбий-Денгиз Флоти аjoyиб воқеаларга бой бўлган тарихий йўлни босиб ўтди. Унинг ролбона ишда большевиклар партияси, совет ҳукумати ва халқлар доҳийс ўртоқ Сталиннинг флотимиз қудратини ошириш соҳасида тинмай кўратиб келадиган ғамхўрликлари жуда равшан кўриниб турибди. Совет Иттифоқининг Ҳарбий-Денгиз Флоти Ватан уруши даврида ўз олдинги қўйилган бутун вазифаларини шараф билан бажарди.

Ҳарбий-денгизчилар жанговар ишлари билан ўзининг юксак ватанпарварларига ва ҳозирги замон денгиз урушининг оғир шароитида ҳам жанг қила биланларини кўрсатиб бердилар. Минг-минглаб ишурманлар, тўпчилар, миначилар, сувости кемачилари, катерчилар, денгиз уушчилари, денгиз ишда аскарлар рус флотининг шухратини янада юксалтирди кўтардилар, янгидан-янгидан қадрамовчилик муъжизаларини яратдилар. Улар ўртоқ Сталиннинг буйруқларини бажариб, жангларда ҷиққидилар ва ҳар қирғи замон урушининг катта тажрибасини тўпладилар.

Қизил Армиянинг ғалабалари сизгари Ҳарбий-Денгиз Флотимиз эришган зўр тарихий муваффақиятларнинг ҳам минибалари — совет социалистик тузумининг бутун енгимас кучидан, совет халқининг улуғ доҳийси, совет қуrolли кучларининг Олий Бош Қўмондони Генералиссимус ўртоқ Сталиннинг доҳийа раҳбарлигидан иборатдир.

Мамлакатимизда ҳарбий саноатнинг тез тараққий этиши Ҳарбий-Денгиз Флотимизни ҳозирги замон қўрол-аслаҳалари билан қуrolлантиришга имкон берди. Тезкорар кемалар, денгизда, қуруқликда ва ҳавода ҳаракат қиладиган машиналар Улуғ Ватан уруши гунаҳарида душман устидан ғалаба қозонишимизнинг асосий омилларидан бири бўлди.

Ҳарбий-Денгиз Флотимизнинг минг-минглаб совет жангчиларини ўз қучоғига олди. Ўртоқ Сталин, большевиклар партияси уларни ватанга чексиз садоқат руҳида тарбиялади. Совет денгизчиларининг Ватан урушининг оғир қийинчиликларига бардош бериб, Ватаннинг бахт-саодати учун ўз жонларини аямай қурашганиларига ҳам сабаб шу.

Совет халқининг қаҳрамонлиги ва маршаллик нишонаси бўлиб қолган Севастополь шаҳрининг хотираси асло ослан ҷиқмайди. Шаҳарни немис-фашист босқинчилардан муҳофаза қилишда фидокорона қаҳрамонлик, сабот-матоват кўрсатган баҳадирларнинг традициялари эсимизда!

Совет халқи Қизил Армиянинг актив ерламчиси бўлган Ҳарбий-Денгиз Флотининг севали ва қадрлайди. Совет халқи уни янада мустаҳкамлаш учун нимакин қилади, ҳаммасини беради.

Халқимизнинг ишлари жасурлиги ва шавкат билан тўла. Совет халқи ҳозирги пайтда ўз ишнинг асосий программаси бўлган бешйиллик планни бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқда. Халқимизнинг зафарли меҳнати улуғ Ватаннинг ҳарбий ва иқтисодий қудратини янада оширадиган, янадада. Халқимиз сталинча янги бешйилликда флот учун янгидан-янгидан ҳарбий кемалар ва янги базалар вужудга келтирилади. Бу улуғ ишга

Ўзбекистон меҳнатқашлари ҳам ўз ҳиссаларини қўшади.

Ўзбекистон меҳнатқашлари Петропавловский кемасини ўз оталиқларига олдилар ва бу кеманинг ишларини ҳар тарифлама яхшилаш учун доим ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Ўзбекистон партия, совет ва комсомол ташкилотлари ўз оталиқларида бўлган бу кеманинг шон-шухратини янада ошириш учун ҳамма ёрдамини беришга тайёр.

Мамлакатимизда тинч яшоди қурилиш ишлари кун сайин ривожланиётган бир пайтда, Ватанимизнинг ҳарбий қудратини, Қизил Армия ва Ҳарбий-Денгиз Флоти жангчиларининг ҳарбий маҳоратини тинмай ошириш айнакча муҳимдир. Ўртоқ Сталиннинг тинч ишга қарашганда ҳам доим қўшғи бўлиш, мамлакатимизнинг қуrolли кучларини ва унинг муҳофаза кучини кўздоратидақ сақлаш доим деган сўзларини ҳар доим эсда тутишимиз керак. Ўртоқ Сталин қуrolли кучларимиз олдинга совет халқларининг яшоди меҳнатларини муҳофаза қилиш, Совет Иттифоқининг барча мафлаатларини қўриқлашда мустаҳкам бир суяниқ бўлиш вазифасини қўйди.

Ўртоқ Сталиннинг бу тоҳиригиди шараф билан бажариш—Қизил Армия ва Ҳарбий-Денгиз Флоти жангчиларининг энг муқаддас бурчидир. Ҳарбий-денгизчиларимиз улуғ Сталин раҳбарлигида, большевиклар партиясининг раҳбарлигида ўзларининг ҳарбий маҳоратларини янада оширадиган ва зиммаларига юклатилган вазифаларини бажарадилар.

Қаҳрамон совет ҳарбий-денгизчиларига шон-шарафлар бўзсин!

Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун, 1946 йил 28 июльда, Ленинград, Кронштадт, Таллин, Пиллау, Севастополь, Одесса, Полярний, Боку, Хабаровск, Владивосток ва Порт-Артурда ҳарбий кемалардан бир йўла йигирма марта тўп отиб салют берилсин.

Яшасин совет Ҳарбий-Денгиз Флоти! Яшасин бизнинг қуrolли кучларимиз! Яшасин Бутун Иттифок Коммунистлар партияси! Яшасин қудратли совет Ватани!

МОСКВА КРЕМЛЬ

Генералиссимус Сталин Жаноб Олийларига

Улуғвор Совет Иттифоқининг охириги пунктдан жўнаб кетатуриб, Сиз Жаноб Олийларига самимий бахт ва саодат тилаймиз. СССР территориясида бўлган вақтда менга нисбатан чексиз ғамхўрлик ва эътибор кўрсатилгани учун чин кўнглимдан ташаккур ифкор қиламан. Мен Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг бирнеча шаҳарларида 27 кун бўлиб, дархил муассасаларини эиэрат қилдим, ҳамма ерда совет халқининг мардик ва фидокорлик билан ишлаётганини кўрдим. Мен халқда нингм ҳисси кўрсатувчи муассасаларни бериб кўрдим, уларга бевосита ғамхўрлик қилиётганинига яққол сезилди.

Сиз Жаноб Олийларига ва шонли Бутун совет халқига ўзимнинг самимий туйғулариمنى яна бир марта ифкор этиб, чин қалбимдан билдирган ташаккуримни қабул қилишнингизни сўрайман.

АШРАФ ПАҲЛАВИ.

МЕХНАТ ДАФТАРЧАЛАРИ ЮРИТИЛИШИ УСТИДАН КАСАБА СОЮЗ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ НАЗОРАТИ

СССР Халқ Комиссарлари Советининг «Меҳнат дафтарчалари жорий этиш ҳақида» 1938 йил 20 декабрда чиқарган қарори бирданча қорхона ва муассасаларда бузилаётди. Шу муносабат билан ВПСНС секретариати касаба союзларининг марказий, республика, област, фабрика, завод ва маҳаллий комитетларига 1946 йилнинг август-сентябрда қорхона ва муассасаларда ҳукуматнинг меҳнат дафтарчалари жорий қилиш тўғрисида белгиланган қоида қандай бажарилаётганини текшириш мажбуриятини юклди. Кейинчалик бу қоидаларга қандай риоя қилинаётганини мунтазам суратда назорат қилиб боришимиз керак.

Касаба союз ташкилотлари қорхона ва муассаса раҳбарларидан биринчи марта ишга қирган барча ишчи ва хизматчиларга, шунингдек уруш вақти вақти муносабати билан меҳнат дафтарчаларини йўқотган ишчи ва хизматчиларга энг меҳнат дафтарчалари беришларини талаб этишлари керак.

ВПСНС секретариатининг қароридан айлинишча, ишдан бўшатиладиганининг сабаблари меҳнат дафтарчаларига аниқ иборалар билан ёки амалдаги қонунларнинг тегишли моддаларига мувофиқ ёзмадан бўлса, бу ёзувларни дарҳол тузатишни талаб қилиш лозим. Шундай тартиб ўрнатишга талаб қилиш кераки, бўшатиладиган пайтда ҳодимнинг иши, унинг муқофотланганини тўғрисидаги ҳамма маълумотлар қорхона ёки муассаса раҳбарининг имзаси билан, ёхуд махсус суратда тайинланган мас'ул вақил томонидан тасдиқлангани лозим.

Нафақа ва давлат йўли билан тузанадиган махсус страхование пенсиясини тайинлаш вақтида ҳодимнинг иш стажини меҳнат дафтарчаларидаги ёзувларга мувофиқ белгиланиши керак. (ТАСС).

Совет-Чехословакия ахбороти

20 июльда Бош Министр Клемент Готвальд, Ташқи Ишлар Министри Ян Масарик ва Ташқи Ишлар Министратининг Статс-секретари доктор Вацлав Клементис бошлиқ Чехословакия Хукумат Делегацияси Москвага келди.

Чехословакия Хукумат Делегациясининг СССР Министрлар Советининг Раиси И. В. Сталин, СССР Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов, Ташқи Савдо Министри А. И. Микоян, Ташқи Ишлар Министратининг Ўринбосари А. Я. Вишинский билан олди борган кенгашиларига бирданча масалалар муҳокама қилинди. Бу масалалар айнн вақтда совет ва чехословак экспортлари комиссиясида ҳам муҳокама қилинди.

Музокаралар 25 июльда тугади.

Чехословакия Хукумат Делегацияси Сулҳ конференцияси чакрилиши муносабати билан ўз тақлифлари тўғрисида, жумладан Венгрия билан тузаладиган сулҳ шартнома тўғрисида ахборот берди. Чехословакия Хукумат Делегациясининг тақлифлари Совет Хукумати томонидан тушинилди ва уларга розилик билдирилди.

Урушнинг тамом бўлиши натижасида пайдо бўлган ва Чехословакия билан Совет Иттифоқи ўртасида ҳарбий ҳамкорлик тўғрисида тузилган шартномадан келиб чиқадиган масалалар ҳам ҳал қилинди.

Совет Иттифоқи чехословак армиясини қарз бериш йўли билан таъминлаб туриш ишда Чехословакиянинг ялтимосида розилик билдириди. Мост шаҳридаги Сталин

номли катта химия заводи ўлжа қилиб олинган мулклар тўғрисида Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасида тузилган шартномага мувофиқ, уруш вақтида немислар томонидан қурилан завод шартномада СССРнинг мулк деб ҳисобланиши керак эди. Совет Иттифоқи бу заводи ҳақ олмай, шунингдек немисларга қарашли бошқа заводларнинг ҳам Чехословакияда қолдирилган машиналарини Чехословакия ихтиёрига беришга розилик билдириди.

Сўнгра, чет элларда совет оккупация доирасидаги чехословак мулкига таълиқ қилинган бирданча масалалар муҳокама қилинди. Совет Хукумати чехословак таълиқлари қарашли мулкларини ўзарининг қайси миллатдан бўлишидан қатъи назар, Чехословакиянинг мулк деб ҳисоблаш ҳақида тамомилан бир фикрга келишди.

Шундан сўнг олиб бориладиган музокарада, ҳар икки томон муваффақ савдо шартномасини узоқ муддатли савдо шартномаси билан оломптириш зарур, деган фикрга келидилар. Бу шартномада Чехословакиянинг хўжалик соҳасидаги икки йиллик плани муносабати билан унинг ахтиёжлари ўз ифодасини топиши керак.

Ҳаво алоқалари ўрнатиш ҳақидаги Битим ҳам имзоланди ва темир йўл алоқалари ҳақидаги Битим ақин фўтрат ачина имзолаш учун тайёрланди.

Музокаралар самимий дўстлик ва мустақам иттифок руҳида олиб борилди.

КЛЕМЕНТ ГОТВАЛЬД ЖАНОБЛАРИ БОШЛИК ЧЕХОСЛОВАКИЯ ХУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАДАН ЖўНАБ КЕТДИ

Чехословакия Республикаси Министрлар Советининг Раиси Клемент Готвальд жаноблари, Ташқи Ишлар Министри Я. Масарик жаноблари, Ташқи Ишлар Министратининг Статс-секретари В. Клементис жаноблари ва бошқалар 26 июльда Москвадан жўнаб кетдилар.

Уларни Марказий аэродромда СССР Ташқи Ишлар Министратининг Ўринбосари А. Я. Вишинский, Москва Совети Раисининг Ўринбосари И. А. Парфёнов, СССР Ташқи Ишлар Министратини Коллегиясининг а'зоси А. И. Павлов, СССР Ташқи Ишлар Министратини Протокол Бўлимининг Мухдир Ф. Ф. Мозочков, Москва Шаҳар Комендант вазифасини ижр

отуши полковник Н. В. Гребеншиков кутатиб қолдилар.

Меҳмонларни Чехословакия Республикасининг Муваққат Ишлар Вақили И. Кампшарек жаноблари бошлиқ Москвадаги элчихонанинг а'золари ҳамда бирданча чет эл давлатларининг бошлиқлари ҳам кутатиб қолдилар.

Кузатиш вақтида фаҳрий қорувул қўйилди ва Чехословакия Республикасининг ҳамда СССР давлат гимнлари ижро этилди.

Аэродром чехословак ва совет байроқлари билан безатилган эди.

СУЛҲ КОНФЕРЕНЦИЯСИДА КАТНАШАДИГАН СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИННИНГ СОСТАВИ

СССР Министрлар Совети Парижда бўладиган Сулҳ конференциясида қатнашувчи Совет Иттифоқи Делегациясини қуйидаги составда тасдиқлади:

1. В. М. Молотов — СССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари ва Ташқи Ишлар Министри (Делегация раиси).

2. А. Я. Вишинский — СССР Ташқи Ишлар Министратининг Ўринбосари.

3. Ф. Т. Гусев — СССРнинг Буюк Британиядаги Элчиси.

4. А. Е. Богомолов — СССРнинг Франциядаги Элчиси.

5. Н. В. Новиков — СССРнинг Америка Қўшма Штатларидаги Элчиси.

6. П. И. Ротомский — Литва ССР Ташқи Ишлар Министри.

7. П. И. Валескини — Латвия ССР Ташқи Ишлар Министри.

8. Г. Г. Юров — Эстония ССР Ташқи Ишлар Министри.

9. Н. В. Новиков — СССР Ташқи Ишлар Министратининг Коллегия а'зоси. (ТАСС).

БУТУН ИТТИФОК СОЦИАЛИСТИК МУСОБАКАСИ

ҚАРШИ ДЕПОСИННИНГ ИЛГОРЛАРИ (Қизил Ўзбекистоннинг область мухбиридан)

Қарши депосининг коллективи Бутун Иттифок социалистик мунобақасига қўйилди, паровозларнинг улуғури ва ўрта ремонт қилиш топиригиди 100 процент бажарди.

Амхобод темир йўлида биринчилик билан мастер ўртоқ Пискун июнь ойида топиригиди 163 процент адо этиди. «Б-112» паровозининг машинисти ўртоқ Ануфрегов поездаларни қатъий график асосида юргизиб, қатнов тегилини нормалан ошириб йўбordi на 75 тонна ёкиладиган вақтда.

Марғилон қорхоналарининг муваффақияти (Қизил Ўзбекистоннинг область мухбиридан)

Марғилон шаҳридаги маҳаллий саноат ва ҳунармандчилик кооперациясининг қорхоналари сталинча янги бешйиллик шарафига бошланган социалистик мунобақатга қўшилди, июнь ойи планини 101,5 процент бажардилар.

Шаҳарнинг энг йирик қорхоналаридан ишқ қомбинати июнь ойи топиригиди 109 процент ва иккинчи қавратда планни 109,9 процент адо этиди. Қомбинатнинг шиллақашлик фабрикаси планни 109,1 процент, қалава йигирув ва

қизил тежади. Шу каби, Ленов, Копцев ва Каласев ўртоқлар ҳам белгиланган топиригиди ҳамма вақт ошини билан бажариб келмоқдалар. Қозончи ўртоқ Кривошеев ҳам топиригиди доим 200 — 280 процент адо этмоқда.

Дело коллективни шундай фидокорона меҳнат қилганлиги сабабли Ўзбекистон Министрлар Совети ва ЎзБ(6)П Марказий Комитетининг кўма қилиб байроғини олтишга мувоффақ бўлди.

Шунингдек шаҳар маҳаллий саноат қомбинати, «Байлашмилас» ва Киров номи ҳунармандчилик артельлари ҳам планларини ошириб бажардилар.

Шаҳарнинг ҳамма саноат қорхоналари ва ҳунармандчилик артельлари июль ойида ҳам яхши ишлаб, планни ошириб бажариш учун қурашмоқдалар.

ГЭС ЛАР УЧУН ЭНЕРГЕТИКА УСҚУНАЛАРИ

ЧИРЧИК (ГАТА). Ўртоқ Бахкоев директори бўлган «Электротриш» заводи маҳсулот ишлабчиқарини тобора кўпайтиратди. Бу қорхонада биринчи ярим йилдаки ўтган йилнинг шу давридагига қараганда маҳсулот чиқарин икки марта ўтди. Завод ярим йиллик программасини муддатидан бир ой лагари бажариб, маҳсулот сифатини қарийб 5 процент пасайтирди.

Завод ишлаб чиқарётган маҳсулотларининг қилини ҳам кўпайтирмоқда. Масалан коллектив кучли трансформаторлар ишлабчиқарини ўзаштирди. Даставвал чиқариладиган трансформатор синновлақ муваффақиятли ўтказилди ва Толкентати қорхоналардан биринчи ўрнатилади. Қозир трансформаторлар ишлабчиқарини учун махсус пех очилди.

Завод ишлабчиқарган асбоблар гидроэнергетика қорхоналарини қуришда ҳам кент фойдаланилаётди. Наманган ГЭСлари учун 200 минг сўмлик электр усқуналарни жўнатилади. Ўртоқ Суворов бошчилигидаги завод ишчилари бригадаси Фарҳой қурилишида электр усқуналари ўрнати. Умуман завод меҳаларида мунобақа қилиб бораётди. Ўртоқ Шумских бригадаси трансформатор қисмларини йиғишни иҷмалаштирди. Бу аса, ана шунини уч марта тез адо этишга имкон бераётди. Икки нормадан бажариш мажбурияти олган Бойко, Шумских ва Сайдалов бригадалари ўз вадаларининг устидан шараф билан иқмоқдалар.

КИЧИК ГЭС ЛАР ВА ЭЛЕКТР ТЕГИРМОНЛАР

Избоскан район, Янги қишлоқ совхозлари қорғи қосилган Сталин номи колхозда электростанция қурилиб, ишга туширилди. Колхоз идораси, катта отхона, қизил чойхона, қишлоқда масофаси ақин бўлган 2 дала шйионига, 100 дан ортиқ колхозчиларнинг уйларида электр туширилди. Яқин фўрсатда қишлоқдаги Сталин номи тўлиқсиз ўрта

мактабга, ўқитучиларнинг уйларида, ҳамда 300 колхозчининг уйига, қишлоқ кўчаларига, қишлоқ советининг идораси ҳам электр тушириш учун тайёрий қурилмақда.

Сталин номи колхозда электр тегиримон ҳам қурилаётди. Тегиримон август ойининг бошида фойдаланиш учун колхозга топирилади. М. СУЛТОН.

Ватанмизнинг Ҳарбий-Денгиз Флоти

Совет Иттифоқи куруқликда буюк мамлакат бўлиши билан бирга денгиз даволатидир. Куруқликдаги чегараларимиз жуда каттадир. Аҳоли, денгиз чегараларимиз куруқликдаги чегараларимиздан ҳам узундир. Бу чегаралар шимода Муз океанининг соғуқ сувларига бориб тутишади. Шимодаги денгиз чегараларимизнинг тарбия қилиш Гольфстрим деган исмига денгиз оқими тўғрисида музоамалар денгиз билан туташади. Кольский кўрғизин ва ундаги Мурманск порти халқ хўжалиги ва стратегия жиҳатидан катта аҳамиятга эгадир. Шимолий денгиз чегараларимизнинг тарбия қилиш қисмида қишлоқларнинг мунтазам қатнаши учун яхши бўйлабниладир. Партия ва ҳукумат етказишда янги бешиланганда Шимолий денгиз йўлини кемалар мўтадил қилиб турганидан денгиз йўлига айлантириш вазифасини қўйди.

Шарқдаги чегараларимиз Тинч океан денгизлари билан туташади. Япон империясининг тор-мор келтирилганлиги кейин, Совет Иттифоқи яна бутун Сахалин ороғига ва Куриль ороғларига эга бўлди. Шундай қилиб, давлатимиз очиқ океанга олиб чиқадиган йўлга эга бўлди.

Жанубда давлатимизнинг чегаралари Қора денгиз ва Каспий денгиз қирғоқларидан ўтади. Бу чегаралар фарбий-пишмода Болтиқ денгизининг сувлари билан туташади.

Рус давлати вужудга келган давридаги пайтдаги халқимиз денгизга олиб чиқадиган йўллари эга эди. Озг ўз руҳиясини билан денгиз орқали Парыгага боради эди. Византия империясини унинг зарбияни қилиб қолган эди. «Парыга» харолазлари ёнида Озгнинг қанқонини тикилган эди. Озгнинг бу ёришма икки минг кема қатнашди. Бу ёришма ўрта вақтда жуда катта воқеа деб ҳисобланади эди.

Рус денгизчилари шимода бениқоа эр мардик билан ҳаракат қилдилар. Улар аҳолиларнинг бун Шпицберген, Янги Ер, Кэрк денгизи, Лаптев денгизи, Шарқий Сибирьдаги денгизларга бўлган эдилар. Рус кишлоқлари ўзларига хоё бўлган жасурилик, қаққонли ва газарли ҳиммат намуналарини денгизга ҳам кўрсатдилар. Ота-боболаримизнинг денгизларда оғир шартларда қилган сафарлари мамлақат денгиз саёҳатлари билан, Магеллан ва бошқа кўп сайёҳларнинг сафарлари билан устуриди. Рус денгизчиларини ҳукуматининг ёрдамчи, тарбия қилиб, оғир денгиз сафарларида оғиллар эдилар. Уларнинг кўпи бу сафарларда қалок бўлиб қетар эди. Аҳоли, бошқа денгизчилар ҳам бундан кўрқмай, сафарга чиқар эдилар.

Рус халқи ўз давлатини ҳимоя қилиш учун кўпгина денгизга чиқди. Петр I куруқликда ҳам, денгизда ҳам мустақам кучга эга бўлиш учун мунтазам армия билан бирга ҳарбий-денгиз флотини ҳам ташкил этди. Рус денгизчилари жиндий тарбия қўриб, давлатчиликни ўз ахмоқчилигида ялғизликда ва ахмоқчиликда шараф билан бажардилар. Ушқан рус флотчилари ва денгизчиларининг номилар давлатимизнинг тарихига ёзилди. Петр I нинг, Ушаков, Нахимовнинг денгизлари қозонган ғалабалари бутун дунёга маълум.

Флотимиз учун бир бахтсизлик бўлган рус-япон урушида рус денгизчилари ўз байроқларининг шон-шарафини савдани учун қўзғалдан келган ҳамма қораларни кўрдилар. Куруқликдаги уруш каби денгиздаги урушда ҳам маълумиятга эришадиганлига рус денгизчилари айбон эмас. Бунга жиноятчи қор ҳукумат айбондир. Бу урушда қатнашган кишлоқларнинг хотиралари ва қаҳрамонларининг шукратини абадий асда қолдирган халқ кўпчиликлар денгизчиларимизнинг қанайи халқ қилганларининг кўрсатди. «Вар» қўшиқини кўп бағаланиб ҳечқимга маълум эмас. Бу кўпчи халқ ижодидир. Рус денгизчиларининг қаҳрамонлиги ва маршларини қўйилган бу кўпчиликларини халқимиз севди ва жўр қилди.

1917 йилда рус денгизчилари янги аҳоли аскарларининг биринчи сафига бўлидилар. Улар Ленин-Сталин партиясининг таъбири билан бажариш учун биринчи бўлиб курашга оғилдилар. Улар революциянинг жангдор отрядларига бош бўлиб қилиш саройини ишга қилдилар.

Ишқандош флотимизнинг жангчилари партияимизнинг таъбирига амаз қилиб, жуда кўп фронтларда курашдилар. Ёш совет республикасини муҳолақчилардан ва оғилларидан қилган ҳамма қилдилар. Республикаимиз учун хавф турганида денгизлари, қўзғалдан ва дарёларда денгизчилар пайдо бўлар ва душманни улқотириб ташлар эдилар. Улар кўпчилик ёғилдан аслаган кемаларда курашиб та-

Адмирал А. ГОЛОВКО

даба қилар эдилар. Бу кемаларда ўз жонини совет ҳокимияти учун фидо қилишга тайёр турган темирдек мустақам кишлоқлар бўлганларини учун ғалаба қилар эдилар. Куруқликдаги фронтларга ҳам «матрослар» деган сўзининг ўзини дushmanларини саросима қилиб қўйар ва уларнинг қазабини ошпирар эди.

Граждан урушини кейин ёш совет республикаси ўз хўжалигини ва қўрғонини кучларини тиклашга киришди. Партия ва ҳукумат кучли ҳарбий флотини барпо қилишга қарор бердилар. Совет денгизчилари бу қарорни жангдор тошчилик деб қабул қилдилар. Комсомолнинг бешинчи курултойи Ҳарбий-Денгиз Флотини ўз оғиллигига олиди. Ёш милитаризм комсомол флотга берди. Ҳозирги совет Ҳарбий-Денгиз Флотимизнинг катта қомандирлари шу комсомоллар орасидан етишиб чиқди.

Ҳозирги замон флоти ва унинг кемалари янги янги техникага асосланган. Флотимиз юксак тараққий этган сановатсиз флотимиз. Сталин бешиланганларининг ғалабаси Ҳарбий-Денгиз Флотимизнинг юксалиши учун негиз яратди. Партия ва ҳукумат янги ҳарбий кемалар курушга катта эътибор қилдилар. Ўртоқ Сталин айрим конструкторларининг майла мўлаҳазаларига ҳамма лойиҳа ва чертёжларини тахассис қараб чиқди. У кемаларнинг заволаҳизада ҳарбий қомандир қилиб қўйилганларининг билар олиб йўл-йўриқ кўрсатиб, кемаларга кўп сарфини ёрдам бериб турар эди.

1939 йилининг июни ойида Халқ Комиссарлари Совети ва партияимиз Марксизм Комитети Ҳарбий-Денгиз Флоти Кўнини ўтказиб тўғрисида қарор қабул қилдилар. Кем меканизмлар орасидан СССР Иттифоқи Ишчи-Дехқон Ҳарбий-Денгиз Флотини кўни ва унинг оғилли турган вазибаларини бажаришга сафарбар қилиш мақсадига Ҳарбий-Денгиз Флоти Кўни белгилади. Бу кўн ҳар йили июль ойининг еттинчи йиллигида кўни ўтказилди. Бу қарор партия ва ҳукуматининг ва тахассис ўртоқ Сталиннинг Ҳарбий-Денгиз Флотига қандай катта аҳамият бераётганлигини кўрсатади.

Германия Советлар маълаҳизига ҳужум қилган пайтда, флотимиз халқ куруқликда эди. Немислар флотимизга ҳаёлидан қўқилган зарба бермоқчи, баъзилар флотимизни ўраб олмақчи ва флот баъзиларини куруқликда ҳаракат қилиб қўлга олмақчи бўлган эдилар. Аҳоли, ўртоқ Сталин ва бошқаларнинг партияимиз тарбиялаган совет денгизчилари фашистларнинг денгизга уруш қилишдан иборат планларини барбор қилдилар. Ўқиб-оқиб зарба бериш ва қамал қилишдан ҳиссиз натижа чиқмади.

Немислар флотимизга қарши авиация, сувости кемалари ва денгиздаги енгил кемалар ёрдам билан ҳаракат қила бошладилар. Икки ўртада қаттиқ ва шиддатли кураш қилиб кетди. Денгизчиларда кўп миқдордаги жанглар бўлди, оёмо икки ўртада тўхтам ҳам бўлмади. Флотининг турли кучлари сува, суи тағида ва ҳавода тўхтовсиз жанг қилдилар.

Бизнинг кучларимиз денгиздаги ҳамма заволаҳиза ўз вазибаларини бажаришлар. Улар дushmanга нисбатан устуи бўлишлар. Бу устулик уларга куруқликдаги кучлар ва ҳаво кучлари билан биргаликда катта операциалар ўтказиб имконини берди. Кримга кўн мийдорда десант туширилди, шимода соқчи кемалар ҳарбий кемаларимизни ва юк ортанга транспорт кемаларимизни ҳимоя қилдилар. Сувости кемалари ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг устуилари дushmanнинг денгиз йўлларида қаттиқ зарба бердилар. Дарё Флотини лари куруқликдаги қўшнларининг ҳаракатига ёрдам бериш учун улар билан биргаликда кураш олиб бориб, хилма-хил вазибаларини бажаришлар.

Совет денгизчилари фронтнинг куруқликдаги участкаларида ҳам марҳона жанг қилдилар. Улар қаҳрамон шахарларини муҳофаа қилишда қатнашдилар. Денгиз пийда аскарлари Ленинград, Сталинград ва Одесса етказилган дushmanга қарши фидокорона курашдилар.

Севастополь қаҳрамонона муҳофаа қилишган кучлар ва денгизчиларини бу муҳофаадаги хизматлари асда эслан чиқмади.

«Совет халқининг фашистлар Германиясига қарши олиб боришган Улу Ватан урушида давлатимизнинг Ҳарбий-Денгиз Флоти Кўни Армиянинг оғил бирамчиси бўлди» (Сталин).

Шарқда империалистлар Япониясига қарши уруш бошланган чоқда Тинч океан флотининг денгизчилари ва Каспий Байроқли Мур Флотимизининг денгизчилари бу урушда куруқликдаги қомандир

билан бирга фаол қатнашдилар ва дushmanни тор-мор қилдилар.

Флотимизнинг асосий бойлиги унинг кишлоқлари — шован совет ҳарбий денгизчиларидан иборат. Ўртоқ Сталин, партияимиз уларни Ватанга ҳечқиз сазоқат қилишга тарбиялади. Улар уруш вақтида муқималар кўрсатдилар. Рус денгизчиларининг янги янги жангдор ахмоқларини совет денгизчилари бу урушда кўпчилиги ва бойлиги. Севастопольни бу урушда фашист газаалардан муҳофаа қилган совет матросларининг қаҳрамонлиги Севастопольнинг биринчи муҳофааи даврида денгизчиларининг кўрсатган қаҳрамонлигини, матрос Комиссарини ва ўртоқларининг кўрсатган қаҳрамонлигини ҳам ўзиб кетди. Буларнинг қаҳрамонлиги зафарлари Улу Ватан уруш тарихига бағили, булар тўғрисида кўпчилик яратилди. Совет денгизчиларини Фильченков, Паршин, Одинов, Красносельский ва Цибульковларнинг номилар бутун халқимизга маълум. Улар Севастопольни муҳофаа қилган вақтларида граната шодаларини беллашга боғлаб, фашистларнинг танқадлари тағига ўзларини ташладилар. Улар Ватан ва халқининг шон-шувратини учун жонларини фидо қилдилар. Улар дushmanга Севастопольга яқин жўнахмаслик учун қурбон бўлишлар.

Севастополь! Бу сўз рус халқининг шон ва фатри бўлиб, совет халқининг қаҳрамонлиги ва мардик нисбаси бўлиб, абадий сақланиб қолади.

Совет денгизчилари бошқа денгизларида советизмларининг муносиб қардошлари бўлишлар.

Кўпгина совет денгизчилари СССРнинг шон-шарафини ва мустақиллиги учун курашга жонларини тикишлар. Биз уларнинг порлоқ хотирасини ҳурмат билан тилга оламиз ва уларнинг қаҳрамонлигини, сабот-матонати, маршларини, социалистический ватанга ҳечқиз сазоқатини бениқоа қадарлашамиз.

Юз мингларча совет денгизчиларининг кўркакларига жангдор нисбаси — Совет Иттифоқи орденилари бор. Уларнинг кўпи Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак номга сазовор бўлди. Мамлакат уларнинг маршларини ва жангдор мақоратини муқимсиз суратда тақдирлади. Совет Иттифондаги юзларча ҳарбий кемаларда қозон қилиб байроқлар ва ғалабали байроқлар тикилган. Бу байроқлар Ватанмизимиз дushmanларига қарши мий борлигини жангдор кўрсатилган мардик ва ҳарбий жасорат нисбасидир.

Совет халқи эконоамизининг янги улу саркардаси ўртоқ Сталиннинг раҳбарлигида, немис-фашист империалистлар устуидан ва япон империалистлар устуидан оламшумул тархили ғалаба қозонди.

Ҳарбий-Денгиз Флотини давлатимизнинг барча куруқлик кучлари билан биргаликда, бутун улу халқимиз билан биргаликда Совет Ватанининг шон-шарафини ва мустақиллигини сақлаб қолди. Ҳарбий-Денгиз Флотимиз бу уруш ташхисига янада чиқиди ва мустақамлашди. Флотимиз юксак сифатларга эга бўлиш билан бирга ҳарбий тажрибага ҳам эга бўлди.

Ўртоқ Сталин бундай деди:

«Совет халқи ўз флотини амаз кучли ва қудратли қилишни нотади. Бизнинг халқимиз флот учун янгидан-янги ҳарбий кемалар ва янги баъзилар вужудга келтирди. Флотининг вазибаси денгизчи кадрларини тайинлай таъбирлар ва уларнинг мақоратини ошпирар, Ватан урушининг жанг тажрибасини тўла ағалаш, ўз сафарларида денгизчиларга хоё тартиб, интизом ва ушўққилини амаз ошпирардан иборат».

Немис ва япон империалистларининг тор-мор қилишнинг натижасида, ишари халқимизга қараташ бўлган ерларнинг юртимизга қўшилиши натижасида давлатимизнинг чегаралари анча кенгайди. Ҳарбий-Денгиз Флоти янги баъзиларга эга бўлди. Партия ва ҳукумат қудратли флотини барпо қилиш учун бутун қорани кўрмалар. Бешиланган план кемасозлигини тез ривожлантиришнинг кўда тутади. 1950 йилда денгиз кемасозлиги программаси 1940 йилдаги нисбатан икки марта оғилди. Бешиланган план кучли совет флотини қўришни, шунингдек янги денгиз ва дарё портларини қўриш ва аскариларни тиклашнинг таъмин этди.

Совет халқи ўзининг Ҳарбий-Денгиз Флотини қадрлайди ва севди. Совет халқи бу флотини мустақамлаш учун куч ва молажаларини амайдди. Совет халқи Ҳарбий-Денгиз Флотини совет социалистик давлатининг денгиз чегараларини мустақам ҳимоя қилиш учун куч деб билди. Ҳарбий-денгизчиларимиз шундай буюк маънавий ва модий ёрдам соғинади, улу Сталин раҳбарлигида, коммунистлар партиясининг раҳбарлигида, ўз зиммаларида юзланишган вазибаларини бажаралар. Бунга шўҳабаломас ҳам бўлади.

ларда кезиб ва турли ўйлар бўлади. Шаҳардаги акробатларнинг қатнаши билан гимнастик мусобақалари ўтказилди. Кўпчилик ва кечқурун боғда ёшларнинг балли қаваскорлар тўғараклари турли тамолалар кўрсатади.

Телман номи боғи, темирйўзлар ва Округ офицерлар уйи дарилари ҳам Ҳарбий-Денгиз Флоти кўнига бағиланган турли тамолалар, сайлар ва мушакбозлик бўлади. Бу кўни спортчилар, артиллер Ҳарбий-Денгиз Флоти кўнига бағиланган тамолаларини кўрсатадилар.

Денгиз саломи

Салом, азия жоним ўлкам,
Салом, отам, онам, укам,
Сиз янган боғлар кўркам,
Яна кўркам бўлажақлар.
Денгизчининг саломи бу!
Унингизнинг каломи бу!
Уларнингиз яна кўк —
Севиниларга тўлажақлар.
Душманларнинг бағри қонлар,
Шунинг учун ўл омонлар,
Ватанимиз гулистонлар,
Яна яншаб, кулажақлар.
Сўғиниб бизни чаманда,
Борганлардан сўраганда,
Кувват пайдо бўлсин танда,
Пахта яхши унажақлар.
Толенинга сен инониб,
Севиниб ер, юр қувониб,
Куйфат тортиб ҳада ёниб,
Мардин омон боражақлар;
Фазоларга тикиб кўзинг,
Юзларларга айл сўзинг,
Саргайғирма гуллак озинг,
Сенга ҳамма бўлажақлар.
Салом сизга, қаларонлар,
Фарзандига меҳрибонлар.
Эдил давлар, давронлар —
Куйга тўлиб нелажақлар,
Салом сизга оқ туллардан,
Бешик-бешик тўқунлардан;
Тинчлик бўлса, бахтли ватан
Мангу обод бўлажақлар!

Ғулом ЗОКИРОВ

Узоқ Шарқ

Кинематография институтида

Москвадаги Бутун Иттифоқ кинематография институтини 1946—47 ўқув йилини намунаи кутуб олиш учун қизини тайёрилик кўрмоқда. Институт коллективни ҳамма республикалар учун қўлаб олиш маълумоти, ҳар тарафлама яна таълимнинг ага бўлган кино актралар, балли, хроника, янги ва таълим фильмларини ишлашга раҳбарлик қилган кино-операторлар, кино-режиссёрлар, кино-сценарийчилар тайёрлаб берилади.

Ҳозир институтнинг актралари, операторлари, режиссёрлари, сценарийчилари факультетлари бор. Факультетларнинг ҳаммаси ўрта маълумотли ешларини аризалар қабул қилина бошлади. Лекин шунини айтиш керакки, институтга кируш ёш йиллиқлар орасида ерли миллат, айниқса ўзбек ешлари кам кўрилади. Институтга олиш маълумоти аниқ тахмин бўлишни нотади ерли ешларини етказиб чиқариш учун уларга барча имконият яратиб берилади. Институтда узоқ муддатдан бери ишлаб келатган тажрибали сценарийчи Нилз Фердинандовна Ожакова («Броносен Потёмкин» номи тарихий сценарийнинг авторини) миллий республикалардаги ёш ешларини қилишга мунтазам равишда нисбатан бериб берилади. Шунингдек, институтда кино-операторлар тайёрлашга профессор Ю. А. Желябуцкий, режиссёр ва актралар тайёрлашда Сталин муқомининг лауреати, хизмат кўрсатган сценарист, режиссёр С. П. Юткевич каби мутахассислар дарс берадилар.

Институтнинг режиссёрлик факультетини ўқиб муддат 5 йил йил бўлиб, қолган факультетлари 4 йил йилдир. Институтга қабул қилиш умумий олиш ўқув юрталарига қабул қилиш шартлари билан берилади. Шунга қўшимча равишда қабул қилинганлардан ўзлар тайялаб олган ихтисослиги бўйича ҳам сифо олинади. Институтнинг дирекцияси ўқиб киришни нотаган ерли ешларга шартли ариб бериш мақсадига Топкент (Езуллар Союз) — 1-йил Май ҳаси 20-нчи ўйла, ўзбекистон етказилиши сценарий бўлини, Навоий кўча (74-й) қабул комиссиясининг ақилини берилади.

Ватанимизга ихтисосли, юқори маълумотли кинематография хизматлари етказиб беришда институтга ерли ешларини кўпкор тортиш учун қўзғалданган таъбирларга республикаимизнинг бутун жамоатчилиги ёрдам бериши керак.

Т. ГАЛЕОВА.

Институт вақили.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

М. ЗМУРОДОВ.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

НОРИН РАЙКОМИ ПАРТИЯ УСТАВИНИ БУЗМОҚДА

(«Кизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбиридан)

«...Бизнинг баъз партияли раҳбарларимиз одамларга, партия аъзоларига, ҳодимларга эътибор билан қарамаслик қасалига мубталоқлар. Бунинг устига улар партия аъзоларини ўғраниб билмайдилар, уларнинг қандай яшаб, қандай ўсмоқда эканларини билмайдилар, умуман ҳолиларини билмайдилар. Шунинг учун уларда партия аъзоларига, партия ходимларига айрим-айрим қараш йўқ. Худди маишу шу сабабдан, янги партия аъзоларига ва партия ходимларига баҳо берганда айрим — айрим қарамасликларидан, улар одамга ҳайрақалачаси иш қўрилар: ёки янисида қаддан ташқари маътаб юборилар, ёки шунингдек, янисида ва қаддан ташқари уриб ташлайдилар...»

Ўртоқ Сталиннинг 1937 йил март пленумида айтган маишу шу сўзларидан Наманган область Норин район партия комитетини ўртоқлар ўз амалий ишларидан ҳали ҳам теринли ҳулоса чиқариб олмаганга ўхшайдилар. Шунинг учун ҳам район партия кадрларини тарбиялаш ва ўқитиш учун амалий ёрдам бериш ўрнига қаларга нисбатан бюрократларча муносабат ва маъмуриятчилик қилоқларидан, партия уставининг партия аъзоларига берган ҳуқуқларига рио қилмайдилар.

Кейинги 4 — 5 ой ишда райкомнинг бюро мажлисларида бошланғич партия ташкилотларида муқоама қилинмаган ҳола, 11 бошланғич партия ташкилот секретари ишдан олинди, 20 га яқин коммунистлар партиядан чиқрилди. Норин райком учун коммунистларга «виговор», «қатъий виговор», «охири виговор» бериш жуда осон бўлиб қолган. 1946 йилда 23 кишига 2 — 3 мартадан «облохонали виговорлар» берилган.

Район партия комитети кадрларини тақдирига енгиллик билан қарайди, масалаи қўқур текширмасдан, аҳамиятсиз сабаблар билан ҳам ишдан олаберилади. Янгида Тўз қишлоқ советидаги Сталин номи колхозининг раис Сатторов, Думар қишлоқ советидаги Сталин номи колхоз раис муовини Бойнироз Бойбобоевлар тўғрисидаги иш худди маишу шу усул билан қўрилди. Улар қандайдиги масала, бошланғич партия ташкилотиди муқоама қилинмасдан, тўшпа-тўғри райком бюросида кўрилиб, ишдан олинди ва партиядан чиқрилди.

Кадрлар тақдирига эътиборсизликни кўрсатуши яна бир факт: райком коммунист Махмудов Турдиматовни 6 ойла тўрт вазибга, ахмоқчилик. У, дастлаб Осовнахми Совети раис, кейин пахта заводида ўт ўқитиш маюнасининг бошлиғи, сал фурсатдан кейин район йўз бўлимининг бошлиғи ва нисоят район тайёрлов ишорасининг ағенти вазибаларига қўрилди. У ишдан-ишга кўчирилганда ҳола ва камчиликлари кўрсатилмади. Янгида райком бюроси ўртоқ Турдиматовни ишдан ағилмасасини ағиллаб чиқилдан чиқрилди ва партия уставига қилоқ бўлган ҳола, бюронинг йўз унинг партия билетини тортиб олишди. Бирок, райкомнинг шу бюро йилишдаги ўзгариш ўртоқларининг бирортаси ҳам ўртоқ Турдиматов масалаи дастлаб бошланғич партия ташкилотиди муқоама қилинмиш аҳамият эканлигини таъбирлади. Яна бир факт: райкомда бюро йилишларининг қарорлари 6 ойла расмийлаштирилмаган. Райком секретарлар эса, бундан баҳабар қолоберишлар. Натижада ой туғилука етди, область партия комитети райком аппаратидаги тартибсизликлардан хабардор бўлиб қолди. Шундан кейин райком шонлиаб айбдорни ахтарга бошлайди. Ҳамма алоби райком секретариининг ёрдамчиси устига

Район партия комитети кадрларини енгиллик билан тарбиялаш масалаларига қилинмайди. Районда кейинги 4 ой ишда партия активистлари учун енгиллик ва халқаро кемаларда лекциялар ўқилди. Коммунистларнинг мустақил ўқилиш масалаларига ҳам эътибор қилинмайди. ВПН(б) тарихи қисқа курсини мустақил ўқилушлар ҳисоба олинган эмас. Ҳатто район партия активистлари учун бешиланган план тўғрисидаги Коммунист ўқилуш нисбатан лекция ва доқиллар ҳам уюштирилмади.

Норин району кейинги йилларда Наманган областиди ер қолоқ районлардан бири бўлиб қолди. Район ўтган йили асосий завоат тошчиликларини бажаролмади. Область партия комитетининг янгилик секретари ўртоқ Габриляни ҳам Норин районига обком вақили сифатида тез-тез келиб турарди. Аҳоли, ўртоқ Габриляни ҳам районда ҳўжалик кампанияларининг қандай бораётганлигини қўқур текшириш ҳола, партия ишчи ташкилоти масалаларига кадрларини тарбиялаш, ўқитишга эътибор қилмайди.

Норин район партия комитети ва унинг биринчи секретари ўртоқ Жўраев, бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик қилиш, ёш коммунистларни тарбиялаш етказилган иш устуини тўшпа ўзгаришнинг керак.

МАКТАБЛАРИНИ ЯНГИ ҲАВВА ИЛИГА ТАЙЁРЛАШ ОЙЛИГИ

ҚАШҚАДАР'ЁДА РЕМОНТ ИШЛАРИ ЁМОН

(«Қизил Ўзбекистон»нинг Қашқадар'ё области мухбиридан)

Қашқадар'ё областида янги Ҳавва Илига тайёрилик кўришда ўтган йилги ҳаётлар аниқ таърифланаётган. Бу йилда 82 мактаб қайтадан, 379 мактаб жорий ремонтдан чиқарилиши керак. Шу қўлгача фақат 3 мактаб қайтадан ва 55 мактаб биноси жорий ремонт қилинган.

Мактаб ремонтининг сўралишига сабаб нима? Бу саволга область халқ маориф бўлимининг мудири ўртоқ Хошимов: «Тошкентдан олаётган парасалар келмаётган, шуларга қараб туришимиз» деган бўлмағур баҳона кўрсатади.

Область бўйича 21 та янги мактаб биноси солинган. Бу соҳада биринчи бўлиб қўрилган мактаб Қашқадар'ёнинг 2 мактаб биноси қўрилган. Унинг ҳам тарази ойналари йўқ. Мактаб биносининг ремонт қилишда Чирчиқ, Ғазор, Шаҳрисабз районлари айниқса сўрамоқда. Чирчиқ районига 60 мактабдан айтилган 15 таси жорий ремонтдан чиқаришга, 2.200 кубометр ўғитлаш 280 кубометр ҳозирланган. Чирчиқ районига қарашли «Бўлақ» совхозидан мактаб биноси қайтадан ремонт талаб қилади. Бу мактабда ҳалигача ремонт бошланмаган. Совхоз директори ўртоқ Чесин: «Мактабнинг ремонт қилиш маориф бўлимининг вазифаси» деб, бу ишга ёрдам беришдан воз кечди.

Шаҳрисабз районини марказидан ўрта мактабнинг ремонт қилиш биносининг илорасига топширилган эди. Бу ишда, «Бўлақ» мактабига йўқ» деб, ҳалигача ремонт бошланмаган. Бунинг устига, шаҳар давлат банкнинг мудири ўртоқ Хусанов зарур бўлган пулни бермайдди. Райондаги 27 мактабнинг жорий ремонтини ва 5 мактабнинг қайтадан ремонтини ҳам тавом бўлгани йўқ.

Ғазор районида аҳвол бундан ҳам оғир. Пачкамар ва Ғазор қишлоқ советларидаги (расмлари Хидиров ва Орипов ўртоқлар) мактабларда ҳалигача ремонт бошлангани йўқ. Тўртсари қишлоқ советиданги тўнқис ўрта мактабнинг томи очик. Бунинг ёнида, мактаб биносининг ремонт қилиш ҳақида ҳеч қандай қарар йўқ. Қишлоқ совети расмларидан тортиб, район ташкилотларининг раҳбарларига (райком секретари ўртоқ Ёрипов, район ижрокомининг раиси ўртоқ Хошимов) «мактаб биносининг ремонт қилиш ўқитишлар ва маориф ходимларининг йили» деб, мутлақо қарамай қўйди. Бунинг устига, маориф ходимларининг ўз ишларида олиб, мактаб билан алоқаси бўлмаган бошқа хўжалик ишларига сарфлар қилмоқдалар.

Область ўқитишларнинг малакаларини ошириш ишига ҳам етарли эътибор йўқ. Шаҳрисабз районига олинган рус тили ўқитишларининг тайёрилик курсида биринчи кунлари 62 киши ўқир эди, ҳозир фақат 32 кишигина қолди. Қўриқ қолган ўқитишларнинг таъиноти ва ётоқ жойлари ёмонлиги, кўчалари мактабни ташлаб кетиб қолди. Худди шунингга ахвол Қаршидаги ўқитишлар малакасини ошириш курсида ҳам юз бераётган. Бу курсда 195 киши ўрнига 125 киши ўқимокда.

Область маориф бўлимининг ходимлари янги Ҳавва Илига тайёрилик, мактаб ремонтини теда битириш, ёқилги жамғариб, ўқув-ўқитиш қуролларини ҳозирлаб қўйиш каби муҳим ишларга кабинетдан туриб раҳбарлик қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам, областьда 1946-1947 ўқув йилига тайёргарлик ишлари мутлақо қўйиб қўрилган.

Л. ХАМРОЕВ.

СЎХ РАЙОНИДА

Фарғона область, Сўх районидан Қара Маркис номи қолхоз ўрта мактабдан ўтган ўқув йилини намуналик аяқлаш эди. Х сифини тамомлаган 25 та ўқувчи ахир натижалар кўрсатиб, қолхоз томонидан мукофотланди. Уларга 10 донга соат, 26 метр шойи, 10 та шим, 11 та кўйлаш ва лозин, 8 та рўмол, 5 та туфли, 5 та шойи чорси ва бир эчки берилди. Шу маъ-

таб директори ўртоқ Хамид Олимовни район ижроия комитети 3.600 сўм пул ва бир соат билан мукофотлади.

Ҳозир мактаб янги Ҳавва Илига тайёргарлик тамомлади. Қолхозлар 50 сарфини ўқув ҳозирлаб қўйди. Парта, стола ва доскалар ремонтдан чиқарилди.

З. МИРОВА.

Ўзбек Давлат филармониясининг концерт бригадаси Қашқадар'ёда

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбек Давлат филармониясининг ўртоқ Турғун Каримов бошлиқ концерт бригадаси Қашқадар'ёда бўлиб келди.

Бригада ўзининг ялза, рақс, музикалар билан область қолхозчиларининг тамаққўрига сазовор бўлмоқда.

Айниқса Ўзбекистон халқ ҳофизин Султонмурод Юсуфов ўзининг «Ўлмас» ва «Келдик» деган ялзаси билан, Шорасул

Шотуроев «Салом она» деган ашуаласи билан қолхозчиларнинг ҳурматига сазовор бўлди. Бригаданинг раҳбаси Руқия Аҳмедова ўзининг ўйини билан қолхозчиларнинг олдига сазовор бўлди.

Бригаданинг бадий раҳбари Турғун Каримовнинг ўзбек классик ашуаларини оқимани ўнганга жалб қилди. Бригада ҳозир Қашқадар'ё қолхозчиларига маданий хизмат кўрсатмоқда.

ҒУЗАНИНГ СЎНГГИ ПАРВАРИШНИ БОЛЬШЕВИКЧА УЮШҚОҚЛИК БЛАН УТКАЗАЙЛИК

Тошкент областининг қолхозчилари, совхоз ишчилари бу йил мамлакатга 186 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини оқшанди. Бу Тошкент шахтасининг Сталинча тўртинчи беш йилликнинг биринчи йилига қўшилган узун хиссаларидир.

Бу мажбуриятни бажариш, областда пахта ҳосилини ҳар бир гектар ердан ўрта ҳисоб билан 18 центнерга етказиш учун ҳамма имкониятлар бор. Тошкент областининг пахтакорлари ўтган йилдаги ўларининг ҳақоқ меҳнатлари натижасида бунинг амалии нобот қилдилар.

Вазифа, ана шу муваффақиятнинг мустақамлаш, пахтачинини юксалтиришда ҳал қилувчи йил бўлган 1946 йил тошпирининг бекамлик кўст-базарли, мамлакатга 186 минг тонна пахта етказиб беришдан лаборат. Областининг пахтакорлари эрта қўлдан бунинг таймий меҳнат қилиб, пахта мўл ҳосили учун пухта замин тайёрладилар. Ҳозир пахта далазларида қилинган ана шу ҳақоқ меҳнатнинг самаралари кўришга бошланди. Илгир қолхоз, совхозларнинг яхши парварини қилинган ғўзалар текис ҳосилга кирди. Янгилу районидан Қаганов номи, Мирзачўл районидан «Қизил дехон», Ўрта-Чирчиқ районидан «Полярная звезда», Ленин номи, Қорсув районидан «ХVII партсъезд», Чирчиқ районидан Юсуфов номи қолхозлар ва шу каби бошқа қўнғи қолхозларнинг, шунингдек шовхончилик бригада ва шовхончилик 4-5 марта чўдур чопилди. 5-6 марта култивация қилинган ҳамма қонини сугорган ғўзалари ҳозирламоқ мўл ҳосилдан тарақ берилади.

Аммо, областьда умуман ғўза парварининг бериш олинган мажбуриятга нисбатан соа қонини асос. Ҳақ(6)П Марказий Комитети 16 июлдаги қарар

Х. ЖУРАЕВ
Ўз(6)П Тошкент область комитетининг секретари

рида Тошкент областда ғўзани парварини қилиш сўсийи кетганинини жуда тўғри кўрсатиб ўтди. Дарҳақиқат 5 июлда тамомлаганини керак бўлган учинчи чопиқ 20 июлгача 85 процент, тўртинчи чопиқ 27,6 процент, бешинчи чопиқ эса, энди 2,3 процент бажарилиб. Ғўзани култивация қилиш ҳам тобора кечикмоқда. Учунчи култивация планни 98,8 процент, тўртинчи култивация 78,9 процент, бешинчи култивация 36,2 процент ва олтинчи култивация 7,9 процент бажарилиб.

Айрим районларда ғўза парварини ҳозиргача яхши уюштирилган йўқ. Бўла, Пискент, Сирдар'ё, Мирзачўл, Бек-обод ва Оқдўғрон районлари ғўзани қилиш, култивация қилиш ва сугоринида айниқса орғала қолмоқдалар. Оқдўғрон районига 1500 гектар, Бўла районига 1700 гектар, Пискент районига 1300 гектар паст ғўзалар бор. Аҳвол шундай бўлишига қарамадан, бу районларда қўнғи қолхозларда ғўза қатор оралирини култивация қилиш тўхтатиб қўйилган. Бекобод районидан «Гулостон» қолхозига аниқгина гектар орда авжи паст ғўзалар бўлса ҳам, култивацияда ишлатилган 12 ҳўзани олиб, қолхозчиларнинг томоқларидан қалласини аниқгина берилган. «Дехонобод» қолхозининг 2-чи бригада ғўзаларини ўт босиб кетганга қараганда, ғўза парварини тўхтатиб қўйилган. Оқдўғрон районининг раҳбарлари (райком секретари ўртоқ Каримов, рай-ижроком раиси ўртоқ Хасанов) ғўзанинг кўнға ишониб, ҳосилга ҳосил қўйиладиган ҳозирги мас'униятни қўнғида ишчи бўшатириб юбордилар. Улар, ғўза ишнинг ҳозирги ўсиши жуа-яхши, бля

МАТҚОБИЛ ОТА

— Ҳамма тинса тиндию, Матқобил ота тинийди. Дала унинг уйи, ғўза унинг фарзандиқ бўлиб қолган.

Матқобил ота тўғрисида гап кетганда, уни шундай таърифлашди. Қолхоз раиси Хидойхон оша ҳам, бошқалар ҳам бу кесанинг номини ҳўрмат билан тилга оладилар.

Биз чилини кўриш ниятида далага борганимизда, ҳалиги мактабларга ишонмай қолдик...

Чопиқ пайт, пахтазорда айни ин қилинган чоп. Одамлар ғўза қаторларида қўнғи-қўнға теғмай қаракатли. Азамат хотинлар, вабардаст йигитлар қўнғидан кетмадан саратон кўйининг қилини шу'асида ятирайдилар. Шўх қизлар мувофотга олган шойи дўррасини пешонаси тағиб олиб, билганини шимариб, оғтибда шимпан кулча белдан тер тўкиб ишларкан. «Оқ олтин» қўнғининг баралла қўнғи, пахтазордаги одамларнинг завқли меҳнатини енгиллаштирди.

Қаттадан кичик ҳамма қўнғида қўнғи ала шундай қизиди ин палласида Матқобил отанинг далада қўнғида қилинган. Ёни бошқа бригаданинг ерига ҳашарга ўтиб кетганимиз.

— Матқобил шу тоба шийида бўлса керак,—деб бизга бригадир Жамолддин ота шийида томонли кўрсатди.

Дарҳақиқат Матқобил ота шийида ерига қилинган шўх қизиб, салқинлаб ётарди.

— Бу қандай бўлди, Ё. жасоам?

— Йўқ. Ҳорин чўқарилди.

Таажубимиз ани ёшди. Бригадир бунинг пайда, қулай ва энди исх бера бошлаган эдикки, тоғур-тоғурга Матқобил ота уйғониб қолди.

— Айбга қўнғиёшлар, меҳмонлар. Ҳозиргина қўнғиёшлар чўқибди, емга қўйдию, ўзим ҳам пича мизиб олай деган эдим.

Бу, отанинг қўнғиёш олати экан. У, ерда палласида туриб ғўза орасига қўнғи сура бошлар экан. То чопиқ пайтигача сўр бериб ишлаб, бир қўнғиёш нормани тўқиб ола эрар экан, сўнги икки-уч соат танаффус қилиб, кечини салқин тушун билан яна ишга киришар экан. Шундай қилиб, у қўнғиёш икки нормага етказиб иш қилмагунча қўнғиёш тинчмас экан.

Матқобил отанинг айтишича, бугун оидин жуа ахши бўлиб, ярим кечада далага чўқибди. Кечаси шўнғида ишларининг гашти бошқача бўлди, деб завқ билан сўзлайди. Бугун тўнға фақатгина Матқобил отанинг ўзи ёнган ишлариди. Сўнги Абдуллоҳ ота ҳам оидиндан қўнғиёшлик, ғўза сугориб чиқибди. Бригадир Жамолддин ота бўлса-ю тоқ сўнғининг ишига қарашли, ғўза Матқобил отанинг қўнғи сўнғининг тўнғи қилиб юрган. Чоқлар ба'зан бир ерга тўпланганиб нос кечибди, пича асқиб ҳам қилишиб, уйқуларини ўчиршиб турган.

— Шундай қилмасак ишни олтинлаб бўлмайди. Ҳосилини қўнғиёш мўлжалга етказиш учун ба'зи ба'зида ҳам олтинлаб, фароғатдан ҳам кочини тўғри келди!—дейди Жамолддин ота.—Мен ўзим бугун эвон бошланган эдим. Унда ерим 6 ярим гектарига эди. 4 ярим центнердан ҳосил берган эдим. Бу йил бригадир қилишди. Бригадирнинг ташвиши ҳам қўнғи бўлар экан, 30 гектар ерининг бу боши билан у бошида бўлаётган ишдан ҳар яхза кўз-қўзққ бўлиб турмасан, бўлмайди. Сал бепар

волик қилинса, худди ғўзанинг бир қосанини қўрт кемирди ё сун босиб кетаетгандек, юракни ёши босади.

— Шунча қўрт кемирган, сун босган ерлар ҳам борми?

— Йўқ! Одамларни бунга йўл қўйиш ҳамма-лардан эмас. Ҳаммажиз бўлишиб, аҳл ишлашди. Агар шулар бўлмаса, мен бригадирнинг асао бўйнига олма экан. Ил бошида бригаданинг ҳар гектар ердан бу йил 45 центнер ҳосил берами, қўз қўйиб деб, ширкларининг ўзлари менга дала беришган.

— Мана шулардан биттаси Матқобил,—дейди Жамолддин ота. У ўнган ўн ешча қатта, я'ни уч кам 70 та қирғин Матқобил отани ҳам, ундан кесаларини ҳам ўнган иқин қўнғида бўлса керак, савираб тапширишга олатинган эди.

— Йўқ! Ота бир қамчи, ёмон отта мўл қамчи деганларидек. Матқобил ундай қил, бундай қил деб жоғраб ўтиришининг ҳеч ҳожати йўқ. Бошқалар ҳам шунча ишга беришган. Ҳақиқатда аям-мамнотга олган мажбуриятимиз анча вазмин.

Матқобил ота гапга аришалади:

— Мен сизга айтсам, расмимиз Хидойхонни депутат қилиб қўтарганимизда, у бир мажлисда бизга қараб, отахонлар, юзининг ерга қаратмасалар-ла, деган эди. Бу, ҳеч ёнғидаш чўқмайди. Ёшмиқ, алақадарча бериб қолди. Ёни биз пахтадан барака топиб юрган одамлармиз. Қўнғиёшлар иш келар экан, ўзимизни четга олишим эл кўрмадик. Биз библикимиз, астойдил ишласак, пахта сўриб бўлиб, лозини ёрғи бўлди. Шунда қолганимиз ҳам, ўзимизни ҳам мой дейверган.

Даладаги мавж уриб ётган, шўх қўсакка қирган етук ғўзалар—бу кесаларнинг ишлари беш бўлиб қилинган ҳақоқ меҳнат қилганларидан гувоҳлик бериб турибди. Бригаданинг ҳамма ерида қўнғиёш текис ўган. Ғўзани бу даражага етказиш осон бўлмади. Чопиқ, култивациясини, сугорининг жойига келтириб, олгини вақтида бериб туришдан ташқари оқинини қўнғиёшдан оғатлардан ҳам сақлаб қолдиш бўлган қўнғи қилишди. Бемаҳал ёмғур ёғиб, ғўзанинг бир қисмини шира босганда, бригаданинг қаттадан-кичиги ташвишига тушиб қолди. Шунда ҳамма ёнға қўтарганиб, бошқа ишларни сра бўшатиришмасдан, шпранти то йўқотилиш чорасини кўришди. Расе Хидойхон Қолматов мажлис чақириб, бу қосафат ҳашарот оқининг қосилга қисман бўлса-да нутр етказишнинг мўлки деб оғатландирди ва бунинг олдин ошми йўзаларини кўрсатди. Бутун қолхоз одамлари каби бу бригада а'волари ҳам ҳашаротни бутқула йўқотиб, ғўза парваринини аввалгидан ҳам қўнғиёшландирди.

Мана энди, «Қизил Октябрь» қолхозининг пахта майдонини қай қилганига, баракали қосилдан дарак бериб, сўғиш, сўғишқас бўлиб етгаётган ғўзаларини кўриб, бақриниқ ошди. Йўл ойига келиб қолхозда ҳосилга-ҳосил қўнғиёш ҳаракати яна бўрилди. Ёз қатори Матқобил ота ҳам белини яна маҳкамроқ боғлаб, қўнғиёшларини ел билан тағин ҳам кўнғиёш қилиб бошладилар. Омонга кирганлар тежир ланжараларининг тинчлиги чақлаб ялаза ўтқариларини.

ҲАММ НАЗИР.

Илгир қолхознинг «Қизил Октябрь» қолхозини.

Унмаётган миллионлар

Қолхозларнинг мадан ўғитга бўлган аҳтиёжи жуа қатта. Шундай бўлишига қарамадан, Қилини номи қолхоз сел-хоснабдан берилган 10 тонна селитранинг 5 тоннасини олиб, қолганини олам-майти. Мирзачўл район техника экинлари бўлимининг бош агрономи ўртоқ Қаландар шў ўғитини сотиб олиш учун қолхозда пул йўқлигини айтди.

Ҳақиқатда ҳам қолхознинг жорий ҳисобида жуа аз пул қолган. Аммо, қолхознинг 69 минг сўм пулдан ҳар кимларнинг гардианида умий қарз бўлиб ётди. Қолхоз эса, пахта учун зарур бўлган 5 тонна ўғитни ҳам сотиб олишга пул тошмайди. Агар бошқа қарздорларни ҳозирча қўйиб туриб, қолхоз расеи Худойқўлов гардианида 3 минг сўм, ферма мудири Бойқозон бошқиб уч ака-ука гардианида 4.234 сўм, бригада меҳнатини Овчиников гардианида 11.500 сўм ундирилганда ҳам кам қўз бўлган бу қилинган қолхознинг қўнғи ишлари битта бўлар эди.

«Темир қадам» қолхозини бўйича умий ётган қарз пуллар 117 минг сўм бўлса, шулардан 35 минг 752 сўми қолхознинг ҳозирги расеи Ғани Халилов, хўжалик мудири Жаалилов, оқборчи Қиёмов ва ялғарига хўжалик мудири Хатам Акрамовдан лоборат тўрт шахсининг гардианида ётди.

Бундай, ва қолхоз ва на қолхозчилар аҳтиёжи учун оқотмай, уммасдан ётган қарз пуллар фақат шу 2 қолхозда эмас. Қолхозчиларнинг 1944—45 йиллардаги меҳнат қўнғири учун берилиши, қолхознинг хўжалик аҳтиёжларига сарф қилиниш лозим бўлган, аммо амалда бир тўнға шахсар гардианида қарз бўлиб умий маётган бундай пуллар Мирзачўл райони бўйича 3 миллион 657 минг 401 сўмини ташкил қилади.

Ўқини, қолхозчиларнинг ҳақоқ меҳнати асосига қелган бу мабағларнинг қардор шахсалардан ундириб олиш, қолхоз мол-мулкани талон-тарож қилганларга қарши қўнғиёшга қарши ҳечқим эътибор қилмайди. Қолхозчилар йилинганларнинг бу пулларини ундириш тўғрисидаги талаблари оқибатда қолаётган.

Район ер бўлими ва техника экинлари бўлими раҳбарлари Қолиқов ва Қаландар қолхозларнинг мол-мулкани ишлари билан мутлақо шўғулланмай, бу муҳим ишнинг инструктор бугатер Бағдановга топшириб қўйганлар. Бағданов эса, дебитор ва кредиторлар тўғрисида натижасиз умийи совқалар тузишдан бошқиб бинамиди.

Райондаги суд ва тергов органлари қолхоз мол-мулкани қўнғи қилушчи ошди. Ғўза таъаббуслари билан қўнғи қўнғиёш иш қилмаганларидек, алоҳида қолхоз правалиларининг қолхоз мабағларини ел юрғанларини жазадан ва улардан шу мабағларни ундириш тўғрисида тегишли чоралар қўнғиёшландирди.

А. РАХИМОВ.

(«Қизил Ўзбекистон»нинг Тошкент области мухбири).

Қолхоз ободонлиги

Тошкент область Сирдар'ё район, Верхний Олисий қишлоқ советидан «Полюда» қолхозининг а'волари СССР халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш Сталинча бешйиллик планни муқаддат илгари бажариш соҳасида бошланган Бутун Иттифок социалистик мувоабасига берилмалик билан қўнғиёшлар ва қолхознинг ободонлиги ишлари бошланган бўлди. Қолхоз 16 хонали мактаб биноси, қолхоз правалияси учун бино ва ялза қў-

ришга киришди. Илгидан қўнғиёшга электростанция битиб, эксплуатацияга берилди. Қолхознинг ишлатилмаётган 600 гектар ерига қанчал қўнғи сун чинар-ридан ва шу йилининг ўзидан 38 гектарга чигит ёнғиди. Бундан ташқари 1,5 гектар ер очилиб қўлаамзорлаштирилди ва у истироҳат паргана айлантирилди.

А. АНВАРОВ.

блан баравар бориш лозим. Қолбуки, ғўза уч марта култивациядан чиқарилаётгани ҳақда, учинчи сугорин энди 79,6 процент, тўртинчи сугорин 26 процент бажарилиб.

Сталинча тўртинчи бешйилликнинг ҳал қилувчи 1946 йилида пахтачинини юксалтириш вазифалари ва Андижон область қолхозчилари билан пахтадан мўл ҳосил олиш юзасидан икки область ўртасида тузнанган социалистик мувоабаси шартларининг тўла бажарилиши област-мидаги партиялар ва партиясиз болшевикларнинг шу кеч-қундузда ғўза шир-варинини ҳар тарафлама қўнғиёшландир-га қилди. Вазифа ана шундай мас'улиятли экан, ғўза қатор оралирини ишларини тўхтатиш тўғрисидаги ҳар қандай қайфиятларга болшевикча зарба бериб, барча қатор, оқ култиваторларини тўла ишга солиб, ғўза култиваторларини тўх-товези давом етдириш зарур. Култивация билан чопиқ, чопиқ билан сугорини ўртасида ҳеч қандай узил-кўшга йўл қўйиш мўлки эмас. Айниқса ғўзани қондириб сугоринга алоҳида ағтириб бериш керак.

Ғўзалар авж олиб, ўсиб ёлласига қўсаклайдиган ҳозирги пайтда қўнғиёш жойлардаги ғўзаларнинг ахши ўсмадан ва ҳосил олмадан нимжон бўлиб тури-лиши яна бир сабаб шуки, областимизда пахта майдонининг бирмунча қисмида зарарли ҳашаротларнинг пайдо бўлиши ва унга қарши ўз вақтида қўнғиёш олиб берилаётганлиги. Туран ҳашаротлар ва қасалқилар билан зарарланган ва теши-риб аниқланган пахта майдонлари қан-гача тозаланиб бўлган йўқ. Бекобод районига зарарланган 396 гектар ердан фақат 274 гектари, Бўла районига 177 гектардан атиги 68 гектари ва Юқор-чирчиқ районига 582 гектардан 291 гектари тозаланган. Юқоричирчиқ рай-онига бу тадбирни тезроқ ўтказиш мақ-садига асослан ҳақоқ бўлса ҳам, район пар-тия, совет ташкилотларининг эътибориз-лиги орасида асосан 15 қўнғиёш бери-

лишмай бекор турибди. Шунинг учун ҳам бу раёнларда ғўзанинг ўсиши ва ҳосил олиши ахши эмас. Бу нарсга рай-он партия, совет ташкилотлари техника экинлари бўлишлари ва қолхоз ўрда-лардан ҳашаротлар ва туран қасалқиларга қарши дор селитранга маҳиналар ва захарли моддалардан тўла қўнғиёш-либ, ҳосилни сақлаб қолди чорасини кўришларини талаб этади.

Илгир қолхозлар, юзентерчи бригада, эвеналар агрофига шўхлаб ўсган ғўзаларини чеканка қилишга алақадор қилиш-ли, унинг ҳосилини тағин ҳам қўнғи-тириш чорасини кўрмоқдалар. Ёқини, областимизда ғўзани чеканка қилиш ни-хоятда кечикмоқда. Ҳақ(6)П Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ, ғўзани чеканка қилиш 5 августда тамомлаганин керак эди. Қолбуки, 20 июлгача че-канка қилиш юзасидан берилган топ-шириқ фақат 3,5 процент бажарилиб.

Пахтадан юқори ҳосил олинган агро-техниканинг муҳим тадбирларидан бири бўлган ғўзани чеканка қилиш ўз вақ-тида юқори сифатда қилиб ўтказиш ҳам энг зарур вазифалардан биридир.

Бу вазифаларни тўла бажариш қол-хозларда меҳнат иттиозининг мустақам-лашши, меҳнатни ташкил қилишга ало-ҳида эътибор беришнинг талаб этади. Қолхозлардан ўртасида социалистик му-воабаси қўнғиёшландир яна ҳам ахшироқ йўлга қўйилиши, қолхозчиларнинг меҳ-нат қўнғиёшга бериладиган гафла, гафла-ма, ёр ва бошқа дарсаларнинг ўз вақтида бериб берилиши, шўхбасиз, меҳнат улу-мили ортириб, ғўза парваринини тезла-тади.

Партия ташкилотларининг қолхозчилар оқимасини ғўзанинг сўғити парваринини эр уюшқоқлик билан намунали ўтказиш-га сафарбар қилиб мамлакатимизга 186 минг тонна пахта етказиб беришнинг у-дасидан чида оладилар ва пахтачинини юксалтириш юзасидан бошланган му-воабасида қоллиб деган шарафни номга му-ассар бўладилар.



Бор-вино трестининг Қибрайлаги 15-чи совхозига қарашли тоқзорда бу йил мўл узум ҳосили етишмоқда. Суратда: Совхоз 1-чи бўлимининг енгилари ўртоқ Аҳмаджон Нўлдоев ўзи парварши қилаётган тоқзорда.

Г. Пермеев фотос.

Нуротага экспедиция

ЎзССР Фанлар академияси Самарқанд аластининг Нурота тоғларига янми экспедиция уюштириди. Бу экспедициядан тасда—Нурота тоғларининг жанубида янми ва бошқа подир металлларнинг янми тоғларини текшириш, уларнинг ҳуусеи-глари ва шу районнинг геологияси ва ер усти тузиллишини аниқлашди. Бу бўлиқларнинг мидори ва қасрларда борлигини янми усулар билан олдиндан айтиб бериш керак.

Нурота тоғлари Ўзбекистоннинг энг қилларли районларидан бири. Кўп подир металллар шу районда топилади.

Экспедицияга геология-минерология фанларининг кандидати геолог М. Мирбобоев раҳбарлик қилмоқда ва Ўрта Осиё давлат университетининг студентлари ҳам қатнашмоқда. Ҳозир экспедиция Нуротага жўнаб кетди.

ҚОРАҚҮЛ РАЙОНИДА ИККИНЧИ МТС

БУХОРО («Кизил Ўзбекистон» мухбиридан). Қорақўл районининг Янгибозор қишлоқ совети марказида районга қарашли иккинчи машина-трактор станцияси ташкил қилинди. МТС га Зибрат қишлоқ советининг раиси, пахтадан энг юқори ҳосил олган учун СССР Олий Совети Президиуми томонидан икки марта медал билан мукофотланган ўртоқ Салиҳ Раҳимбердиев директор қилиб таъинланди.

Область техника эквилири бўлими бу янми МТС га битта янми юк машинаси берди. Район ташкилотлари МТС ни янми ва қулай жойлаш бипо билан таъинлади. Шу кунларда МТС давлатдан янми транспортлар олаётир.

Нолхозда янми қурилиш

Қашқадарь область. Чироқчи райни. Шўрқуш қишлоқ советидаги «Пахтакор» нолхозида янми клуб биноси солинди. Нолхоз бундан бошқа уч хонали омибор солиб, янми омиборга янми йил ҳосилини қабул қилмоқда.

Нолхозда бу йил мактаб, чойхона бинолари қурилади. Бу биноларни шу йил ноябрь ойигача битказиш мўжжаланди.

ЛУКУЛ ТОШКЕНТДА

КИЧИК ФЕЛЬЕТОН

Ҳамма нарса янмилади, ҳамма нарса ўзгарди. Ўртоқ Қаложий давлат апаратида мас'ул раҳбарлик вазифасини абадий бажармади, ахир Биз келажика энди кўз таълими. Осиёишгагина тушуш кечираётган ўртоқ Қаложийни оилада жим-жит кечалардан бири эди. (Бизга қаланган ўтин шитирлаб ёнмоқда. Қаложий юмшоқ чўқур курсунда ўт олдидан ўтирибди. Унинг тизасига наби-алари қилиб олганлар. Бобо уларни им-иҳоп янми қураётир.

— Айтмиларни набираларини, — деб ўради у, — йнчрма иккинчи июлда қандай воқиялар юз берган?

Набиралар бирлини жаовоб берадилар: — Буважон, букуни фахистлар Германия Совет Иттифоқида хибиаткорона уқум қилган кун!

— Шу қуан қна нималар бўлиб ўтган? Иттиҳон беришда сукут қилдилар. Улар тарих дарсини янми билганликларини аниқ, боболарини мувоитиларни кел-лади, жуда. Аммо улар Ватан урушининг юшлаганидан ташқари юқорида айтилган қуанда тааллуқли бошқа бирон воқиа юз берганлигини билмайдилар.

Никоят бобо ўз набираларига ёрдам беради.

— Мен Алока министрлигининг Ўзбекистон ССРдаги вакили бўлиб турган чоғида, — дейди ўғмининг эслаб Қаложий — 1946 йилнинг 22 июлда Тошкент шаҳрида ажибий банкет ўтказган эдим. Биз вакилнинг шахсий хотиралари бо-саллиб дунёга чиқини кутиб ўтирасак

ДАМ ОЛИШ УЙИДА

Балазд тор чўққисидан кўтарилган қуш бир зумда дарахт тепасини ёри-тиб ўтди. Богдани бўлбулларнинг шай-раши тинчимади. Эсаётган муздек ша-боза киши қалбини ипак каби сийлади.

Чирчқ йўлидаги бу жойнинг қўзга манзараси дарров кўзга ташланади. Қуш дарахтзорлар томон илон илн бўлиб оға-ётган катта Зог арғиннинг зилол суви айниқса кишига ором бахш этади.

Республикамизнинг баҳова ерита жой-лашган «Октябрь X йили» дам олиш уйини билмаган ва кўкаламзор боғлар-да сайр қилмаган кишилар қаман-қам топилади. Улар Ватан урушигача бу ер-да ҳар йили 10 мингаларча меҳнаткам дам олиб, шифоланар эди. Уруш йилла-рида бу жойнинг аҳамияти аниқла орди. Унда неча ўн минглаб ярадор жангчи таволанди. Улар Ватан уруши тугагач, 1946 йилдан бошлаб дам олиш уйи ян меҳнаткашларга хизмат қила бошлади.

Шу йилнинг бошдан бери бу ерда 3000 киши дам олиб қайти. Ҳозирги кунларда эса, 760 киши дам олаётир. Улар завод ва фабрикаларнинг стажа-новчилари, олий ўқув жордаринлар, а'лочи студентлари ва жамоат ташки-лотларининг ходимларилаар. Уларнинг мадалий дам олишлари учун барча ик-сониятлар тўдирилган. Рус ва ўзбекча бадий хаваскорлар тўғарида дам олу-чиларга янми хизмат қилмоқда. Ҳаша-матли қизил чойхонада дам олчулар ҳа-за тилларидан лекция ва суҳбатлар ҳам оштирадилар. Ҳар кун киши қайтма эса, янми кино-картиналарни тамоша қи-лашлар.

Дам олиш уйининг шифобахш қучоғи-

Ўзбек халқининг делегацияси Ленинградга жўнаб кетди

Ўзбек халқи «Петропавловск» линкори устидан бирпача йилдан бун оғалик қи-лади. Тилч дарида, уруш йилларидан хал-қимиз бу линкорга ўз вакилларини, тур-ли совга-саломлар юбориб, ҳамма патт маҳкам алоқада бўлиб келмоқда.

Ҳарбий-Денгиз Флоти купини улар билан бирга байрам қилиш учун ўзбек халқининг делегацияси яқинда жў-наб кетди. Делегация остидада Совет Иттифоқи Қаҳрамони, ЎзР(б)Ш Марказий Комитети ҳузурдаги партия

да ҳорлиқ олаётган Тошкент қишлоқ районидан 13-йчи ўрта мактабининг Ўз-бекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи Олимжон Жамиллов бу ерда ҳурмати қи-шилардан ҳисобланади. Бу жойга Олим-жон аканинг қизи—Тошкент медицина институтининг а'лочи студенти Шарифа Жамилова ҳам чиққан. Ота ва қиз икки соҳадан бўлсалар ҳам улар дам олчу-ларга ўз хизматларини аямидилар. Ҳар кун дам олиш вақтларида қизил чойхо-нага тўланган кишилар ўртасида кат-та иш олиб бораётирлар. Улар Олимжон аканинг «Ўқингиз биринчи марта тор-тилган боболарини мактаб муҳити билан қандай ошно қилиш керак» деган мав-зудаги лекциясини зўр қониқш билан тингладилар. Бугун оғоқли педагогининг қизи—комсомо Шарифа Жамилова дам олчулар билан «Безгак касали ва унга қарши кураш» деган жуда янми суҳ-бат ўтказди.

Дам олиш уйида ҳар кун янми кўн-гилли ўтмоқда. Бу ерга келганлар ораси-да «Тошпролаш» заводининг ишчиси Саид Тошпўлатов, Сталин номи Тошкент тўқимачилик комбинатининг стажановчи-си Маскумова, Урагана шаҳридаги кон-серва заводининг ишчиси Карим Ибёзов ва бошқалар бор. Свердлов номи театрининг ходими Фрида Доронка 7 янми қизи Мила билан дам олиб, 12 кун ичида 4,5 килограмм семирп қайтди. Улар Ватан уруши кунларида 3 ўғил ва қизини фронтга узатган тошкентли 76 янми Мария Алексеевна Самолико эри Георгий Алексеевич Самолико билан дам олиб, 5 килограммдан семирдилар.

Р. ДАМИНОВ.

АФГОН КИРОДИНИНГ ХАЛҚ КЕНГАШИ СЕССИЯСИ ОЧИЛГАН ВАҚТДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

КОБУЛ, 24 июль (ТАСС). 20 июлда Халқ кенгашининг сессияси очилган вақт-да Афғонистон кироли Зоҳиршох нутқ сўзлади. Кироли мамлакатнинг аниқ аҳоли ҳақида ҳукумат ўзгаришининг сабабларига тўхталиб ўтди.

Кироли Афғонистоннинг ташқи сийосати-га тўхталиб, Афғонистоннинг ташқи сийосати барча ҳақиқатларни ҳуқуқ ва озодликларини ҳурмат қилишга асосланади, дейди Биз,— дейди кироли,— шимолдаги улуғ қўшимиз билан тарихий муносабатларни сақлаб қо-лишда муваффақият қозондик. Бу муно-сабатлар мустақил Афғонистон ҳукумати келишининг ва Совет давлати бардо эти-лишининг дастлабки қуналаридиққ ўрнати-лиди. Қироли СССР билан савдо ва иқ-тисодий алоқалар кенгйишига умид бил-дири ва чегара масалаларида яқинда ту-зилган батиим қаноат ҳосил қилиб та-кидлаб ўтди.

Сўнгра, кироли Афғонистоннинг Англия ва Ҳиндистон билан, шунингдек бошқа ми-млакатлар билан муносабатларига тўхталиб ўтди.

БОШ АССАМБЛЕЯНИНГ ЯҚИНДА ҚАҚИРЛАДИГАН СЕССИЯСИГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК, 26 июль (ТАСС). Бирлаш-ган миллатлар ташкилоти бош секретари вазифасини ижро этган Собелев мухбир-ларга бундай деди: Бош Ассамблеянинг яқинда қақирлагани сессиясиз кечтири-ладиган бирорта мамлакат ҳам қарши-лиқ билдирмагани учун мен ташкилот а'лочи бўлган барча мамлакатларга хабар қилиб, сессия 23 сентябрда Нью-Йоркда қақирлаганида ма'лум қилдим.

БРАЗИЛИЯНИНГ ЧЕТГА СОТАЕТГАН МОЛЛАРИ АНГЛИЯ ТОМОНИДАН НАЗОРАТ ҚИЛНАЕТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА ЯНМИ МА'ЛУМОТЛАР

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, 25 июль (ТАСС). «Орребро да Мажан» ва «Жорнал до Бразил» газеталари Англиядан руҳсат олмай туриб, Бразилиядан деитиз орқали ҳеҳарас таниб-олиб кетилишига руҳсат этилмаганини тўғрисида 23 июльда янми ма'лумотларни босиб чиқардилар. Маса-лан, газета бундай деб ёзди: яқинда 230 минг қон қовилинги Испанияга юборили-шини тақдид қилиди. Англия назорати Португалияга нисбатан савло ишларига-гина доир бўлиб қолмасдан, балки йўлов-чиларнинг ташлишини нисбатан ҳам жо-рий қилинмоқда. Рио-де-Жанейродаги ин-глиз консулхонасининг руҳсати бўлмаган-да Бразилиядан Португалияга жўнаб кетилиш мумкин.

ГУАНСИ ВА ХУНАНЬ ВИЛОЯТЛАРИДА АҲВОЛ

НЬЮ-ЙОРК, 26 июль (ТАСС). «Нью-Йорк таймс» газетаси Вашингтон мухби-рининг хабар беришига қараганда, ЮНРА-вакиллари, Гуанси вилоятидаги ва Хунань вилоятининг тарбий қисмидаги аҳолининг ўрғанилганлиги ҳақида янми ма'лумотлар оғлиқ жуда қулайлиги натижасида 16 миллион киши тамомла мадорсизлаиб қолган яқин эканлигини билдирди, де-дидлар.

Вилоятлардаги аҳолини ўрганиш билан шуғулланаётган кишилар Гуанси вило-ятида беғаск. Хунань вилоятида эса иш-ми, ижбур, вабо ва бошқа юқумли кас-саллар авж олиб кетган, деганлар. Маас-кур вилоятларидаги аҳолининг ўрганили-ши Хунань вилоятининг жанубий қисмида ҳосилининг беғаск уч ёки тўрт қисмида, олдинкини, Гуанси вилоятининг шимолий қисмида эса олдий вақтда қилинган янми майдоннинг тўртдан бири қисмига-гина экан эканлигини кўрсатади.

ХО ИН-НИНГ НЬЮ-ЙОРКДА БУЛИШИГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК, 26 июль (ТАСС). «Нью-Йорк таймс» газетасининг хабар бери-шича, Хитойда хизмат қилган бошқа америка солдатларидан иборат «Хитой ветеранлари комитетининг» а'лочилари 27 янми 23 июль кечқурун Хитой армиясининг собиқ штаб бошлиғи Хо-И-ини шаарига қабул маросони ўтказилган ресторан эшигига соқчилар қўйилган. Ветеранлар Хо И-инини уруш олдми, қуча киши эканлиги-ни таърифлаган, дилқатлар кўтариб бо-лдилар.

Бошқа плакатларда Америка қўшинла-рининг Хитойдаги олиб кетилишини талаб этилган ва Хо-И-инининг Бирлашган миллатлар ташкилоти ҳарбий-ишбо комитети таъйинланган норозилик билди-рилган эди.

ТЕАТРЛАРДА:

УЗОПЕРА ТЕАТРИДА («Свердлов» театри биносида). — 30 июльда Гуалянов, 4 парда, 5 кўринишли балет. ЎзССРда хизмат кўрсатган артистлар Розия Каримова, Е. Бартоломей, солистарлар Жўра Олимов, С. Муҳиддинов, Б. Комилова, Г. Қоиров ва Давидов, рақсдади. — ЎзССРда хизмат кўрсатган артистлар Халима Раҳимова ва Фахрия Жамилова қатнашди. Спектакль кеч соат 8 янмида бошланади.

МУКИМИ ТЕАТРИДА (Пунски ном-ли боғ, ёзи театр). — 26 ва 30 июльда Тоҳир ва Зухра, 29 июльда Нурхон.

ТОШСОВЕТ ТЕАТРИ БИНОСИДА (Бешбўғоқ). — Ўзбек давлат республика музика театри (собиқ Лигиш театр) то-монидан — 28 июльда Хўжа Насриддин. Кеч соат 9 да бошланади.

ТЕЛЬМАН НОМЛИ БОҒДА — 28 июльда Ҳарбий-Денгиз Флоти ҳу-нига бағишлаган катта сайла. Нина Чепани қўл остида катта мушакбозлик бўлади. Сайил кеч соат 6 да бошланади. Бугун тушум Ватан уруши инвалидлари ердан фойида берилади.

ЕЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОГ-ФРОНТ» — Арника (янми нус-хаси); «НАВОНИ» — Партилет, 29 июльдан Балерина; «9-НИИ МАЙ» — Юскак мукофот; «ОКТАБРЬ» — Парти-лет, 29 июльдан Катта вальс; «ВАТАН» — бадий рагидор филми Том гул; «ХЕВА» — Катта вальс (янми нусхаси); «ИСКРА» — Арини мол олон, 29 июль-дан Тракторчилар (янми нусхаси) ва кино-журнал Михаил Иванович Калининни дафи қилиниши; «УДАРНИК» — Катта вальс (янми нусхаси); «ТЕЛЬМАН» — Балерина, 29 июльдан Партилет; «ПО-БЕДА» — Насриддин афали; «ВЕСНА» — Партилет, 29 июльдан Чўртон бали-гининг аяри блан.

МИСР ВА ИРОКНИНГ БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИГА МУРОЖААТИ

НЬЮ-ЙОРК, 23 июль (ТАСС). Бирлаш-ган миллатлар ташкилоти бош секретари вазифасини ижро этган А. А. Собелев 25 июльда Миср ҳукуматининг Бош Ассамблеяга нота билан мурожаат қилгани-ни а'лон этди. Миср ҳукумати бу нота-сида навобатдаги сессияда Фаластин мас-аласининг муҳокама қилинишини сўрайди. А. А. Собелев Миср ва Ироқ ҳукуматла-рини Фаластин масаласи юзасидан юбор-ган мактубларини ҳам матбуотда а'лон қи-лиш учун тоширди. Бу мактублар даст-лаб 20 ва 19 июльда Англиянинг Қоҳира ҳамда Багдаддаги Ваколатхоналарига тоширилган эди. Миср ҳукуматининг но-тасида бундай дейлади: Миср ҳукумати Бирлашган миллатлар ташкилотининг сек-ретариатига Британия ҳукумати юборган мактубининг копиясини юборайтир ва сек-ретариатдан мактубда баён этилган тақ-дирларни Бирлашган миллатлар ташкило-ти Бош Ассамблеясининг навобатдаги сес-сиясига муҳокамага қўйиш учун унга а'тибор беришини сўрайди.

Миср ташқи ишлар министрининг 20 июльда Англиянинг Қоҳирадаги элчиси Кемпбеллга юборган мактубининг копияси нотага илова қилиб юборилган. Бу мак-тубда Фаластинда ҳозир юз бераётган ва-

зият муносабати билан таассуф билдирля-ди ва бу мамлакат аҳолисининг миллий ораулар билан ҳисоблашми зарурлиги кўрсатилади.

Мактубда айтилишича, Миср ҳукумати «Сурия, Трансординия, Ироқ, Сауд Арабистони, Лива ва Яман ва бош-қа араб мамлакатлари билан биргал-да ҳаракат қилиб, Британия олиқ ҳазрат-лари ҳукуматига бу мамлакатларнинг те-гишли вакиллари билан бир битимга келиш тўғрисида музокаралар олиб боришни тақдиф қилиш шарафига мўжсаар бўлади. Бу битимдан мақсад Фаластиндаги ҳозирги азиятга хотима бериш ҳамда Бирлашган миллатлар устанда баён этилган шароит ва мақсадлар асосида янми тартиб ўр-натилган иборатлар. Миср ҳукумати бун-дай музокаралар мумкин қадар тезроқ бошланишини зарур деб ҳисоблагани ту-файли, у Бош Ассамблеянинг 1946 йил сентябрда қақирлаганидан сессиясига қад-ар битим тузилиш учун янми кунлар ичида музокаралар бошланади ва шивч билдирлади.

Ироқ ташқи ишлар министрлигининг Багдаддаги Англия элчисига 19 июльда юборган мактубининг мазмун ҳам худди шундай.

АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИНИНГ ХИТОЙДА ОЛИБ БОРАЁТГАН СИЕСАТИ ТЎҒРИСИДА «МАНЧЕСТЕР ГАРДИАН» ГАЗЕТАСИНИНГ ЕЗГАНЛАРИ

ЛОНДОН, 25 июль (ТАСС). Рейтер агентлиги «Манчестер гардиан» газетсида кеча а'лон қилинган бошмақолани тарқат-ди. Газета бошмақолада Қўшма Штатлар-нинг Хитойда олиб бораётган сийосатини тақид қилади.

Газета бундай деб ёзди: Қўшма Штат-лар мавжуд аҳвол ўтга аниқлига мас'ул-дирлар, чунки Қўшма Штатлар «уруш пардада ҳам ва урушдан кейин ҳам Хи-тоининг марказий ҳукуматига қаршарафа-ма ёрдам бериб келдилар. Генерал Мар-шалл ўзини қолме киши қилиб кўрсатиш-га уриган бўлса ҳам, у Гоминдан армия-сига Америка офицерлари таълим берган-ликларини, улар Америка қуроли билан қурулантирилганлигини ва қўшмага Америка кемалари ва аэропланларда ташилганлиги фактини ишворилди. Мар-

казий ҳукуматининг янми келиши ҳам ала-қачонлардан бун Америкадан молдий ёрдам берилишига боғлиқдир.

Мақолада яна бундай дейлади: «Бун-дай сийосат натижасида коммунистлар била сулҳ тузилганда ва демократия йў-лдан илгари қараб биронунча тараққиётга эришилганда эди, бундай сийосатни ма-қуллаш мумкин бўлар эди».

Газета мақоланинг охирида Америка-нинг Хитойда олиб бораётган сийосатини тақид қилиб, бундай деб ёзди: Хитойда Америка қўшинларининг сақлалиши нати-жасида 412 олдан кейин граждан уруши ва иқтисодий бошбошқоқли ҳамон давом этиб турса Хитойда америка қўшинлари-нинг сақланиб туришини оқлаш қийин бў-лади.

ФИНЛЯНДИЯДАГИ НЕМИС ЖОСУСЛИК-ҚУПОРУЧИЛИК МАРКАЗИНИНГ ФАОЛИЯТИГА ДОИР

ХЕЛЬСИНКИ, 24 июль (ТАСС). Пой-тахтада чиқадиган Фин газеталарининг бу-гун хабар беришича, Финляндиядаги фош этилган немис жосуслик-қупоручилик маркази «Зондеркоммандо нора» кенг ра-вишда иш кўрган. «Зондеркоммандо нора»га яраш битми тузилгандан сўнг «Фин-ляндиядан қочиб борган тежорати Арке Рунолинан Германияда сийсий кевачини бўлиб турган. Мухаррир Янссон жосуслик маркази билан янмири фин фахистлар таш-килоти ўртасидаги алоқага раҳбарлик қи-либ турган. Янмири фин фахистлар таш-килоти илгари «фронтирлар иттифоқи»-нинг а'лочилардан иборат бўлган.

«Зондеркоммандо нора» жосуслик ва афвққилиш ишларидан ташқари, бузуғчи-лик ишларини ҳам уюштириш соҳасида катта фаолият кўрсатган. Германиядан ҳуло йўли орқали ва сувостга кемалардан қурул-аров, сирах, портловчи материал-лар олиб турган. Германиянинг Сиемеме-де шаҳрининг аетрофида радио алоқа ва бузуғчилик техникасини ўргатучи-махсус курслар ташкил қилинган.

Янссон 1944 йилнинг кузида никерер-подполковник Иоганн Кристан Фабри-нуса Финляндияда бузуғчилик ишларини уюштириш усуллари ҳақида музокаралар олиб бориш учун Германияга жўнаб кет-илиш тақдиф қилган. Фабринус 1945 йилнинг 12 январда Кристианскаүлуси-да немисларнинг сувости кемасига туш-ирилиб, Германияга олиб борилган. Шун-дан бироз вақт ўтгач, немисларнинг сув-

ости кемасида «Зондеркоммандо нора» раҳбарларидан Целларус ва Бросс, сий-сий кевачини Рунолинан ва фин армияси-нинг лейтенанти Сепмо Вели Хейккля Германиядан Финляндияга келганлар. Сувости кемаси қурул-арог бўшатилиб, ҳужжатлар ортилгандан сўнг яна Герма-нияга қайтиб кетган. Ҳужжатлар орасида Финляндия мудофасининг янмидан қан-дай уюштирилганлиги тўғрисида ҳисобот ва Финляндиядаги совет қўшинларининг қарларга жойлаштирилганлиги ва улар-нинг сови тўғрисида ма'лумотлар бўлган.

Фабринус 1945 йилнинг 20 февралда бир жосус билан биргаллик аэроплан-да Германиядан Финляндияга қайтиб келган. Улар Порн районида аэропландан ав-иашот билан Помаркулаги Валкяранан а-лти устигайла муза туширилган. Фабринус Финляндия территориясига Янссон, Сина-хольм билан ва тоғ ишлари бўйча ган-гачи Форстрем билан йил мустақам ало-қа боғлаган. Фабринус бу кишиларга ўзининг Германияда қилган сафари нати-жаларини айтиб берган.

Матбуотнинг хабар беришича, жосуслик маркази қатнашчиларига давлатга хиянат қилиш деган айб қўйилди. Давлат қи-нисини бу иш юзасидан бошланган тесов-материалларнинг янми кунлар ичида Тур-кулати округ судига топирилди. Бу иш юзасидан қамоққа олиниб, номлари бун-дан аввал матбуотда а'лон қилинган ки-шилардан ташқари, иш давлат полицияси полковник Фабринус, капитан Терн ва лейтенант Хейккляни ҳам қамоққа олади.

БИЛДИРИШ

Шу йил 29 июль, кеч соат 8 та, Горький номи парда «Халқор аҳоли» деган мавзуда лекция бўлади. Лекция ВКП(б) Марказий Комитетининг лектори ўртоқ Корионов ўқийди. Лекцияга кпрти

учун тақдиф билетларини ЎзР(б)Ш Марка-зий район комитети ва шаҳар партия кабинетидан олиш мумкин.

Мас'ул мухаррир ўринбосари Р. САҲИБОВ.

Тошкент давлат кечки педагогика институтини 1946-47 ўқув йили учун биринчи ва юқори курсларга СТУДЕНТЛАР КАБУЛ ҚИЛАДИ Институтда: 1) тил ва адабиёт, 2) тарих, 3) химия-биология, 4) география, 5) физика-матема-тика, 6) мактабгача тарбия, 7) чет тил-лар — инглиз, немис, француз тиллари факультетлари ва 8) тарбий-европа тил-ларини ўзбек тилига таржима қилиш ала-бий таржамангор бўлими бор. Институтга ўрта ма'лумотли кишилар қабул қилинади. Киручилар танлаган факультетларига доир фанлардан имтиҳон берадилар. А'ло-чи имтиҳондан қабул қилинадилар. Аризалар 1946 йил 1 августгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 10 август-дан бошлаб ўтказилади. Аризатга қўйилган ҳужжатлар қўшиб берилади: 1) таржимойий ҳоли, 2) ўрта мактабни битирганлиги ҳақида аттестат, 3) соғлиги ҳақида справка, 4) тарбий хизматга муносабати ҳақида ҳужжат, 5) учта фотокарточка. Наспориин фалари билан олиб келиб кўрсатилди. Институтда дарслар ҳафтада 5 кун, кеч соат 7 дан 10 гача бўлади. Ўқилиш муддати 5 йил. Ўқилиш ҳақи йилига 200 сўм. Ерли мил-лат студентлари ўқилиш ҳақида овоз қи-линадилар. Аризаларини ҳар кун кеч соат 6 дан 10 гача қабул комиссиясига топириш лозим. Адрес: Тошкент шаҳар, Марказий рай-он, Хоразм кўчаси, 8-йчи уй. Сталин но-ми 50-йчи сон мактаб биносида. Телефон — 31703. Институтга қабул қилиш тўғрисидаги барча масалада ма'лумотлар қабул комис-сияси томонидан берилади.	Тошкент шаҳар, Октябрь район, 14 бў-лим халқ суди билдирдики, Ф. Сиддик-қўжанининг Р. Қўжобоевадан ажралши ҳақи-даги аризаси судда қўриш учун қабул қилинди. Тошкент шаҳар, Октябрь район, 14 бў-лим халқ суди билдирдики, Ф. Сиддик-қўжанининг Р. Қўжобоевадан ажралши ҳақи-даги аризаси судда қўриш учун қабул қилинди.
--	---